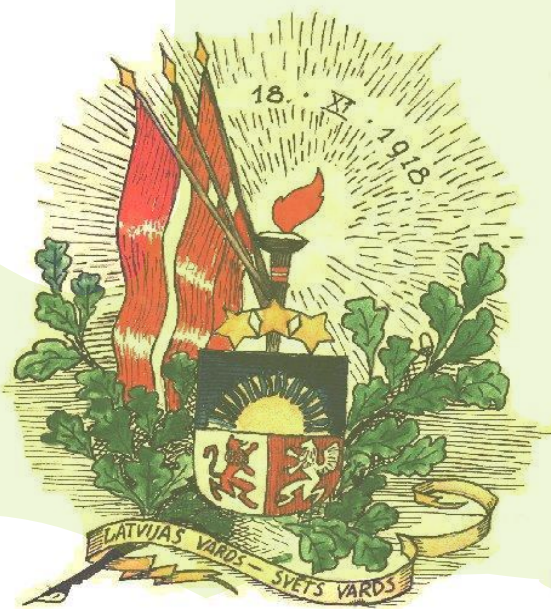

Latvija

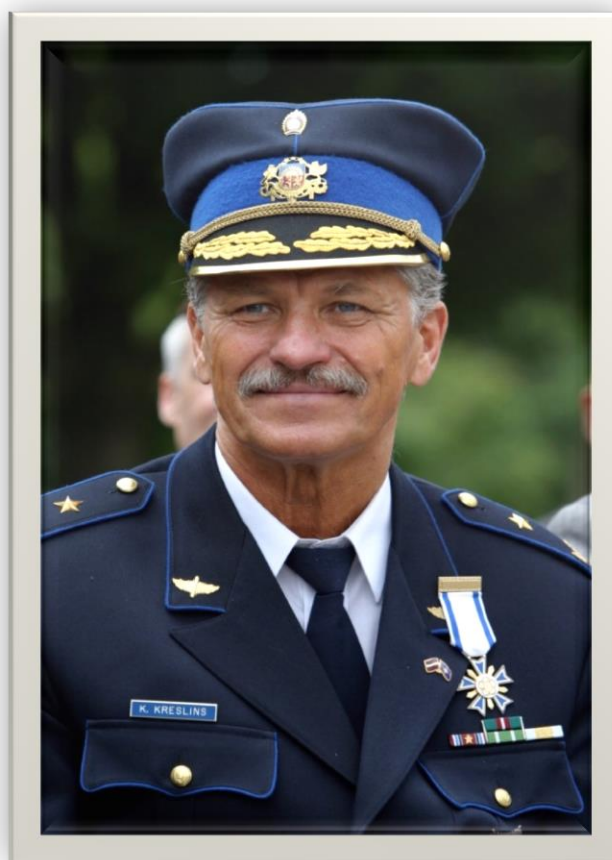
Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

Kārlis Krēslis

Br.ģen (atv.), Dr.habil.sc.ing.

VĒRTĒJIET CILVĒKUS PĒC PADARĪTIEM DARBIEM

MANAS KOMPETENCES

- 42 gadu militārā dienesta pieredze, ģenerālis.
- Habilitētais inženierzinātņu doktors.
- NAA un Latvijas Jūras akadēmijas profesors.
- NATO “Fellowship” programmas laureāts.
- NATO ģenerālsekretāra padomnieks.
- Vairāk nekā simts zinātnisko darbu, grāmatu un rakstu autors, divu žurnālu redaktors.

Stājoties NATO (2000.-2004. g.)

NBS AŠ priekšnieks

GODS KALPO LATVIJAI

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- **Situācija pasaulē**
- **Situācija Latvijā**
- **Notikumu hronoloģija**
- **Sekas**
- **Secinājumi**

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- **Situācija pasaulē**

Latvijas vēsture

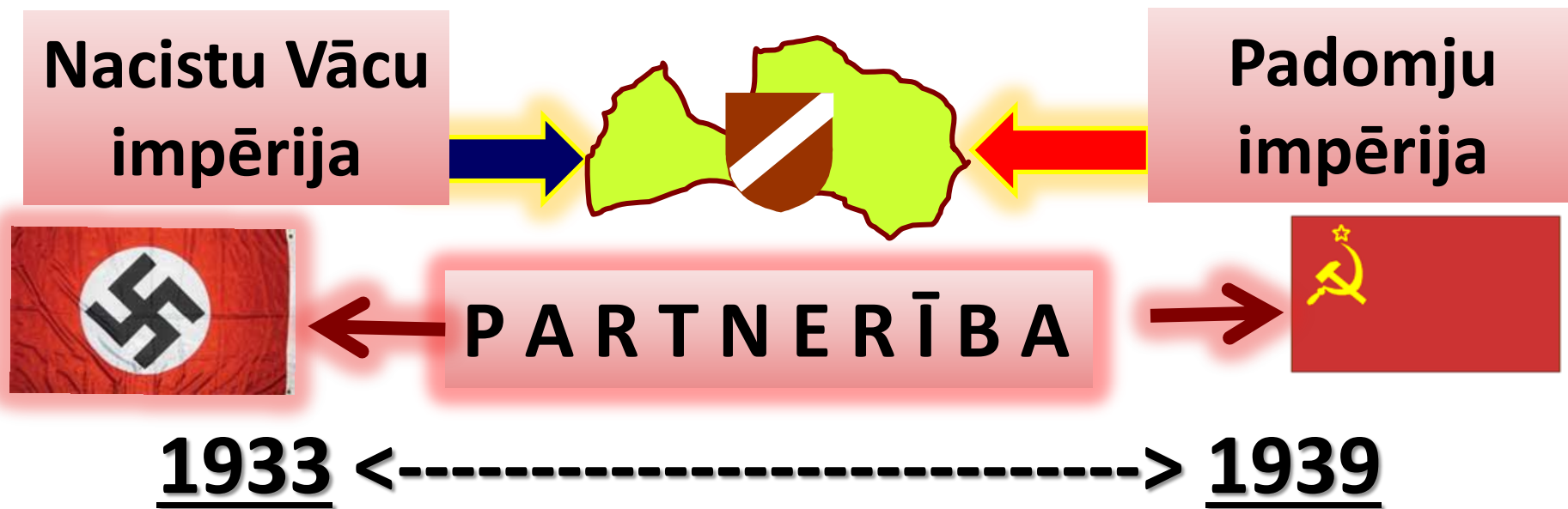
Pirmais pasaules karš - WW1

- **850 000** - bija spiesti pamest Latviju.
- **Pirmā padomju okupācija (1918-1919).**
- **300 000** Latviešu tika nogalināti WWI un karā par neatkarību.

History of Latvia

Pre-World War II

Abas šīs launās impērijas apspieda mazās Eiropas valstis pēc iespējas - politiski un ekonomiski

Vācu sadarbība 1934-1941

Krievijas un Vācijas partnerība!

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- **Situācija Latvijā**

Latvija (1933-1934)

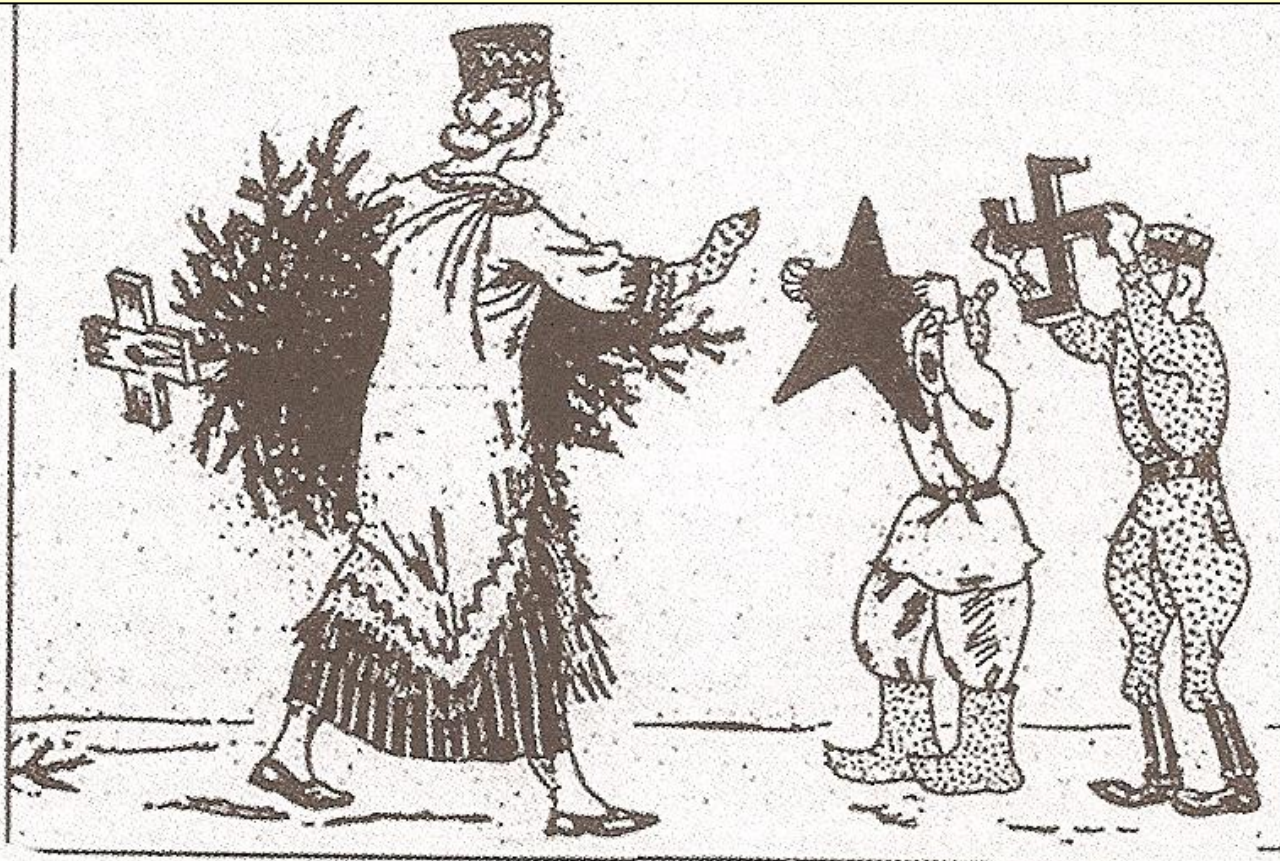
1933. gada 23. decembra karikatūra

“Jaunākās Ziņas”

Celojošie tirgotāji:
“Panemat, kundze,
skaistus eglīšu
izgreznojumus — primā
prece!”

Namamāte: “Paldies!
Ārzemju ražojumi man
iznāk par dārgu!”

J. Dreslera karikatūra
“Jaunākās Ziņas” 1933. gada 23.
decembris

Traveling salesman: “Take, madam, beautiful Christmas decorations – fine merchandise!” **Housewife:** “No thanks! Foreign goods are too expensive for me!”

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

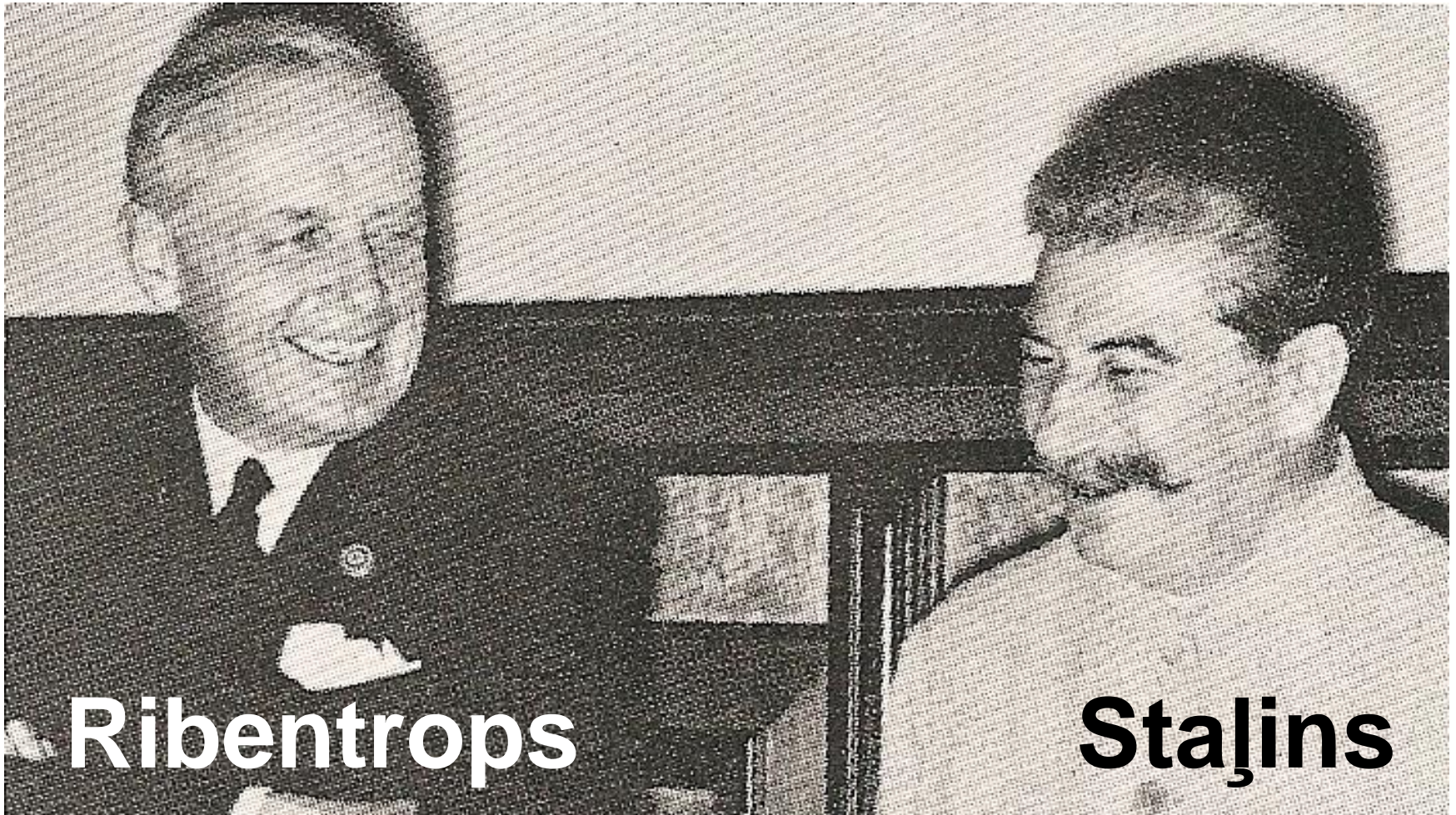
- **1934. gadā Ministru prezidents Kārlis Ulmanis veica 15. maija apvērsumu, izbeidzot Saeimas un politisko partiju darbību. Viņš bija valsts vīrs - cilvēks ar lielu autoritāti.**
- **Kara ministrijas budžets sastādīja vidēji 25% no valsts budžeta. Bija individuālie ieroči vairāk nekā 100 000 cilvēkiem. 60 000 aizsargu netika finansēti no Kara ministrijas budžeta.**
- **Baltijas valstis nebija vienotas.**

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- **Notikumu hronoloģija**

Molotova-Ribentropa pakts

Maskava: 1939. gada 23. augusts

Ribentrops

Staļins

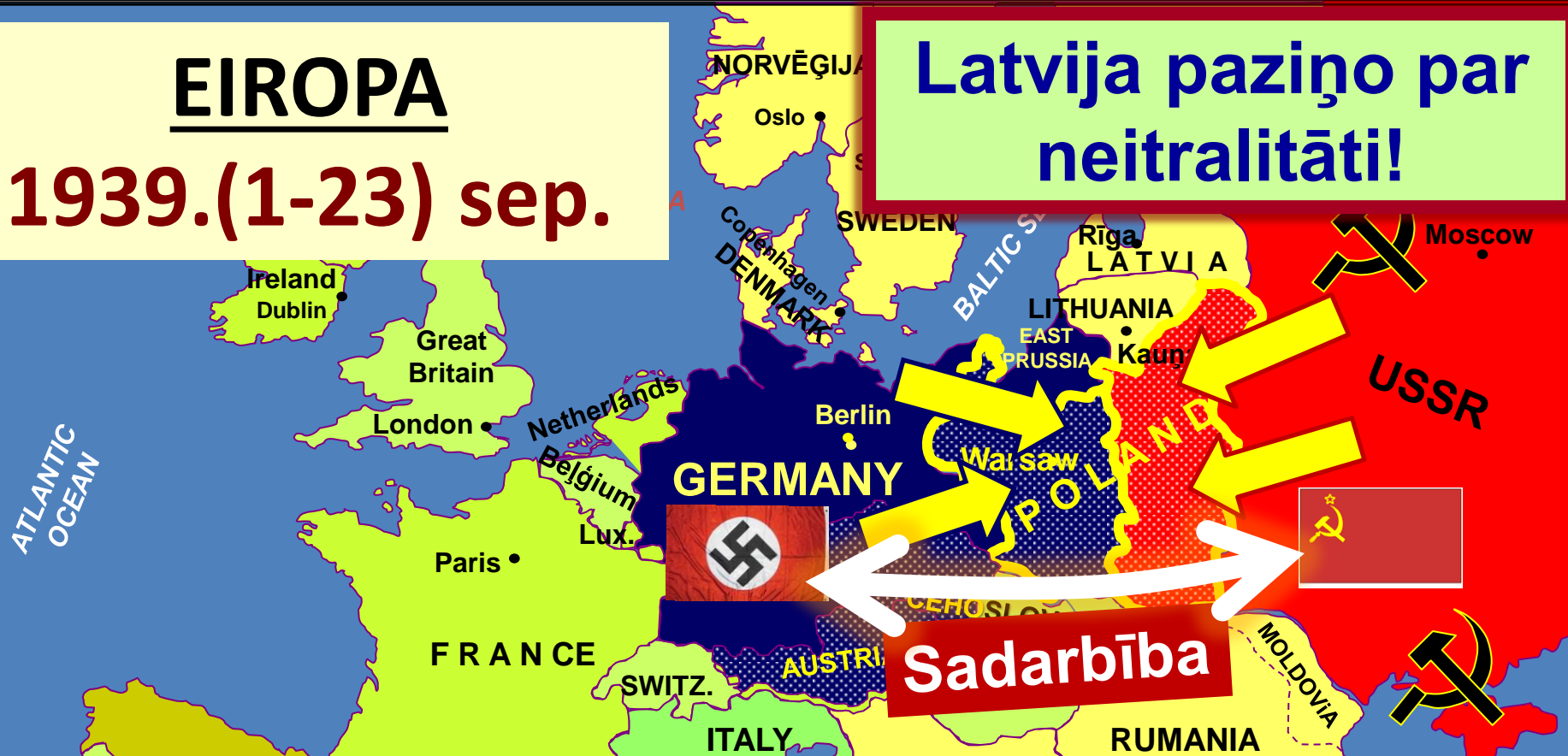

PSRS un Vācija – sabiedrotie!

EIROPA

1939.(1-23) sep.

Latvija paziņo par
neitralitāti!

“SLEPENS PĀPILDU PROTOKOLS”

Molotova-Ribentropa pakts

Vācija un PSRS ir sabiedrotie!

Viņi kopā ieņem Poliju!

Partnerība un savstarpēja apbrīnošana!

Hitlers

Staļins

Nacistiskā Vācija un Padomju PSRS: - **sabiedrotie**

Molotova-Ribentropa pakts!

Vācijas «tanku" virsnieks kapteinis Otten (pa labi) no 10. tanku div. 8. tanku pulks un Krievijas virsnieks Polijā 1939. gadā

www.odkrywca.pl

Brestas-Litovskas
apkārtnē
netālu no Bug upes.

“Partnerība un sadarbība!

“Apvienotā vācu un krievu uzvaras parāde ”
Brest-Litovsk: 1939. gada 23. septembris

**“Padomju un nacistu noziegums
pret cilvēci.”**

“PSRS-Vācijas sadarbība!”

Maskava: 1939. g. 28. 09.

Molotovs

Staļins

Ribentrops

Bundesarchiv, Bild 183-1000-1028-400
Foto: 9. Aug. 1939. September 1939

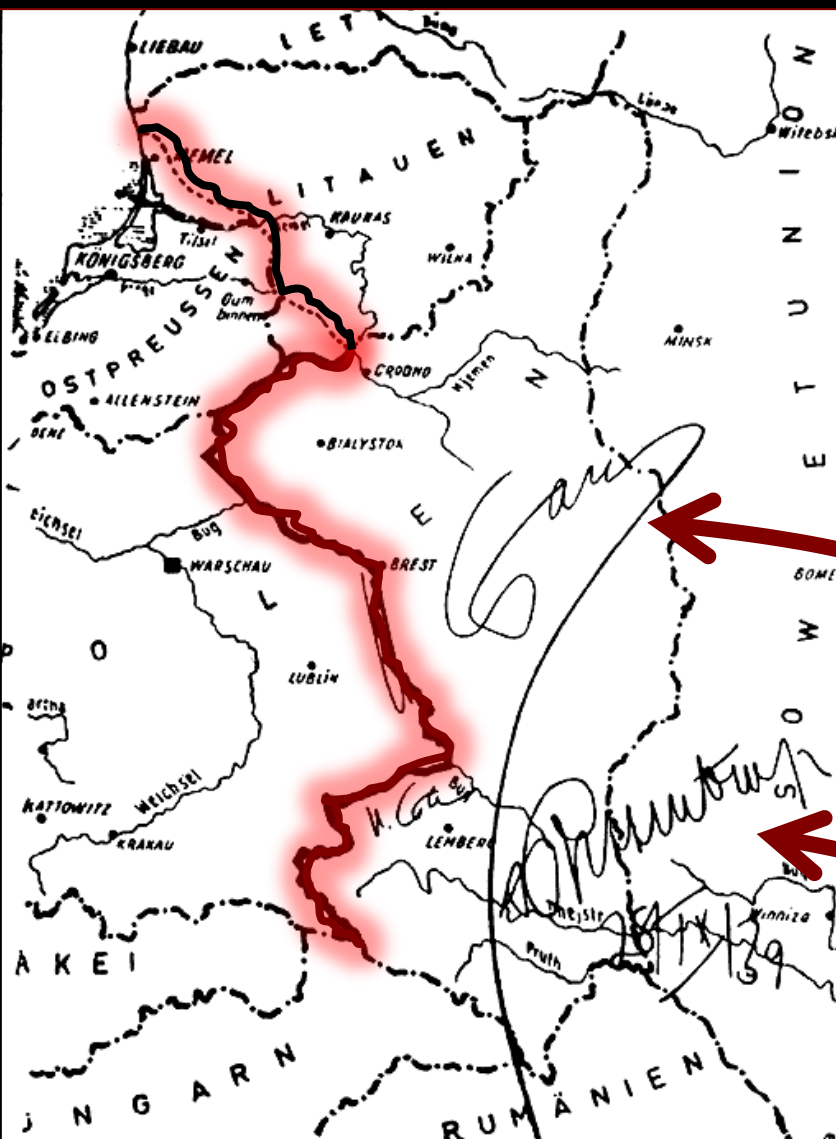
**“Robeža
un
draudzības
Līgums”**

Vācija- PSRS

“Robeža un draudzības līgums”

Karte pievienota
līgumam.

Paraksti:

J. Stalins

J. Ribentrops

1939.28.09.

“Molotova-Ribentropa Pakts”

PSRS (Stalina-Molotova) plāns:

- 1) Strādājiet Baltijas valstīs un Somijā "savstarpējās palīdzības līgumos" (SPL) un padomju karaspēka izvietošana šajās valstīs.
- 2) Sagatavot deportācijas plānus.
- 3) Pārtrauciet SPL līgumus un apsūdziet Baltijas valstis un Somiju par līgumu nepildīšanu.
- 4) Izvirziet šīm valstīm ultimātus.
- 5) Okupēt Baltijas valstis un Somiju.
- 6) Organizējiet viltus vēlēšanas okupētajās valstīs par pievienošanos PSRS.

Piespiedu PSRS savstarpējās palīdzības līgumi.

Igaunija

Sep. 28,
1939

Latvija

Oct. 5,
1939

Lietuva

Oct. 10,
1939

Somija atteicās
parakstīt.

1939. gada
30.11:
PSRS
uzbruka
Somijai.

PSRS-Vācija

PSRS militārās bāzes: ◀ - PSRS GS bāze

■ - PSRS SZS bāze

⌘ - PSRS JS bāze

“draudzības robeža”

PSRS-Krievijas Baltijas valstu okupācijas sagatavošana

PSRS-Krievijas NKVD (KGB)

“Slepanais deportācijas plāns Nr.001223”

**Par Baltijas valstu iedzīvotāju deportāciju uz
Gulagu.**

Plāns bija sagatavots un parakstīts

1939.g. 11.oktobrī

**TIKAI VIENU DIENU PĒC līguma «par
savstarpējo palīdzību»**

“PSRS-Krievijas noziegumi pret cilvēci!”

“Molotova-Ribentropa Pakt”

Okupācija (1940. jūnijs – 1941. jūnijs)

1940. 17.06: PSRS-Krievijas armija un tanki okupēja Rīgu un Latviju

PSRS-Krievijas nākamais solis:
Baltijas valstu aneksija.

Vašingtona - ASV Valsts departamenta 1940.

gada 15. jūlija memorands:

Ziņojums:

Igaunija

1) PSRS ar 500 000 padomju armijas karavīriem ir okupējusi Baltijas valstis.

Baltic Sea

Latvija

**2) Baltijas valstu valdības ir aizstātas ar ...
«PSRS marionētiskajām valdībām»**

Lietuva

Baltezers

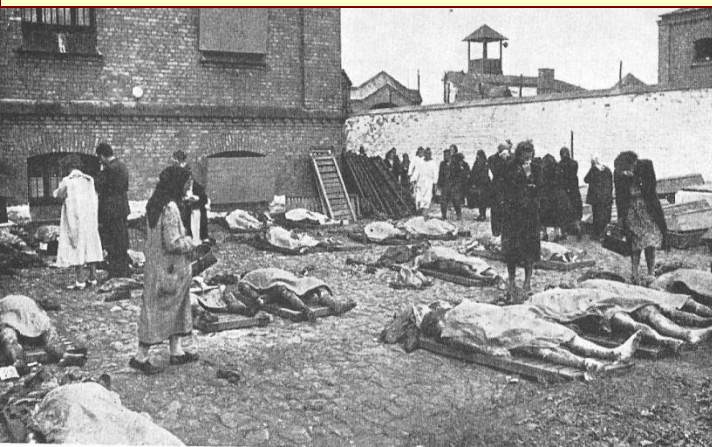

Litene

Dreiliņi

Terora gads 1940. g. 16. jūnijs - 1941. g. 1. jūlijs

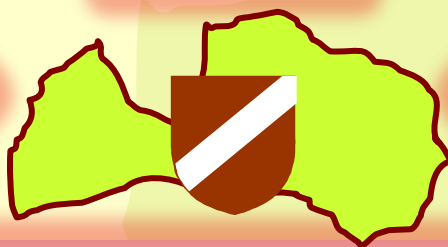
**Rīga
Central
cietums**

Latvijas vēsture

Otrais pasaules karš II

Nacistiskā Vācija ← Allies → Padomju-Krievija

Molotova-Ribentropa pakta sekas!

1940. jūnijs- 1941. jūnijs

Otreizēja Padomju-Krievijas okupācija.

75 000 Latvijas iedzīvotāju nogalināti vai deportēti.

Ref: (1) Helmuth Weiss. "Die Baltischen Staaten." *Die Sowjetsierung Ost-Mittel-Europas*. A. Metzener Verlag, 1959. (2) Andrievs Namsons. "Die Nationale Zusammensetzung der Einwohner der Baltischen Staaten." *Acta Baltica*. I. Königstein, 1962. pg. 63-73. (3) Ādolfs Šilde. *The Profits of Slavery*. Stockholm, 1958. pg. 15. (4) David J. Dallin. *Forced Labor in Soviet Russia*. New Haven, 1947. pg. 264.

EIROPA: 1940-1941

PSRS un Vācija “SABIEDROTIE”

Joahims fon Ribentrops un Vjačeslavs Molotovs

Berline: 1940. 14.11.

Molotovs Ribentrops

**Ļoti cieša
partnerība!**

“Krievijas-Vācijas kooperācija”

EIROPA: 1941. 22.06.

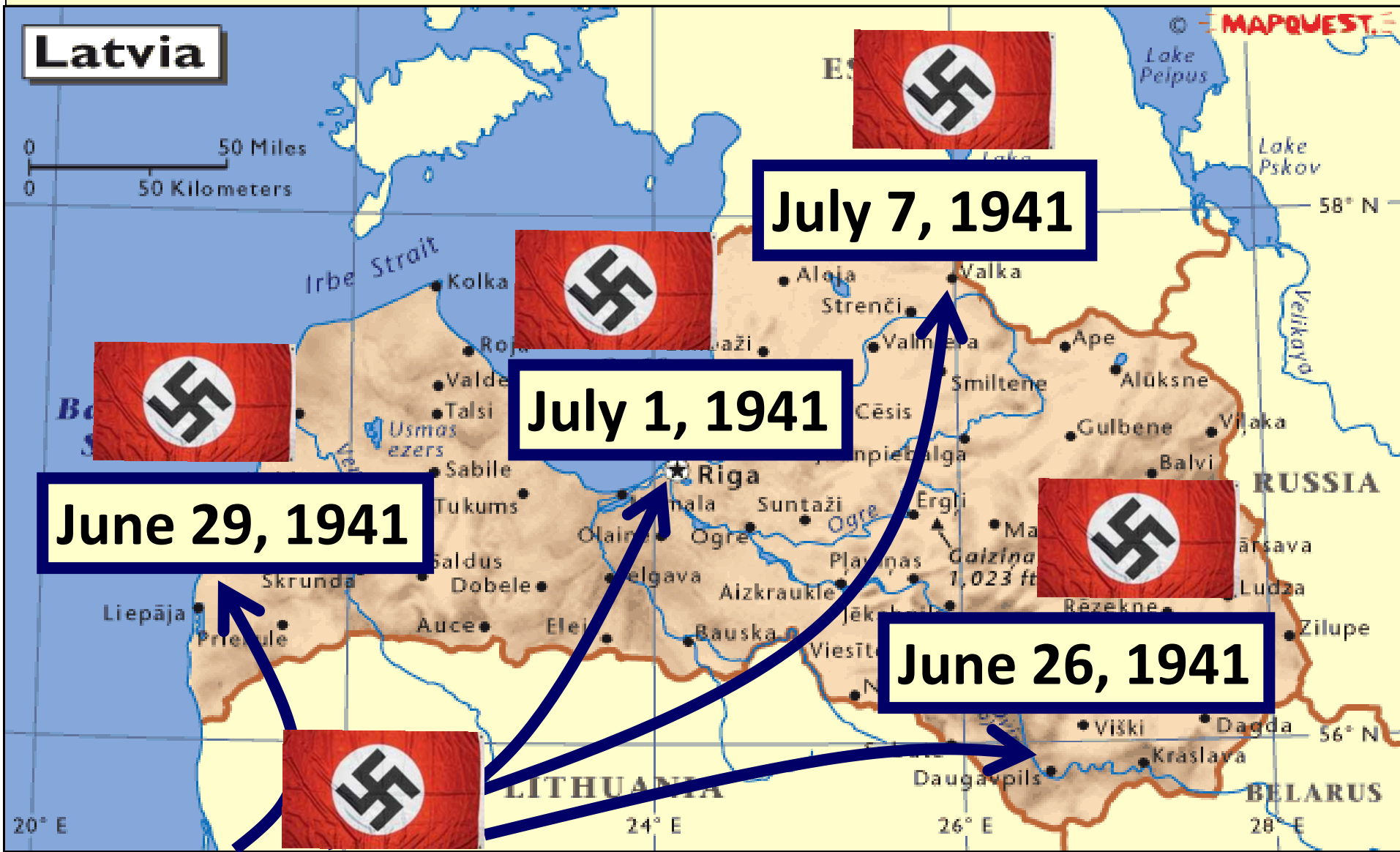
Operācija: "BARBAROSSA"

Vācija iebrūk PSRS

“OPERATION BARBAROSSA”

begins at 03:15, June 22, 1941

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- Sekas

History of Latvia

“Molotov-Ribbentrop Pact”

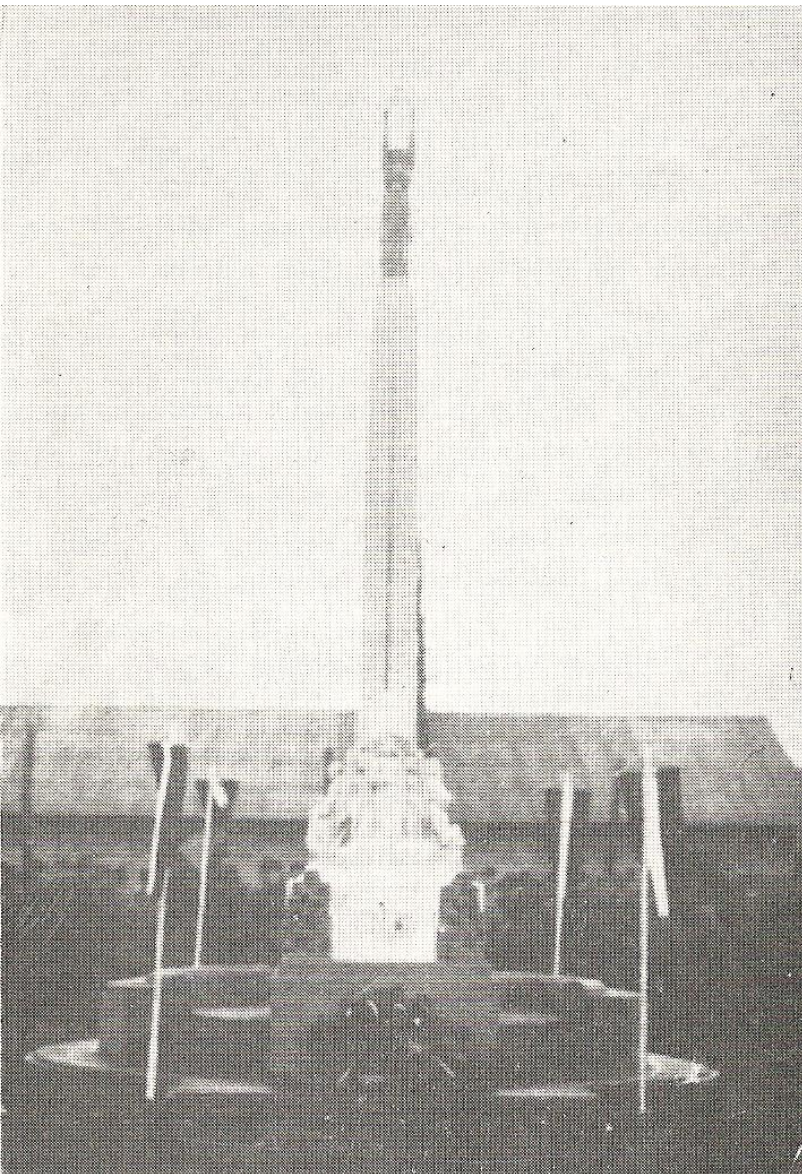

1940-1941 + 1944-1952: **Soviet-Russian occupation** 320 000 Latvians killed/deported.

1941-1945: **German occupation** 62 000 Jews and 80 000 Latvians killed.

1940-1952: Total 462 000 killed or deported.

Cēdelgemas gūstekņu nometnē 1945.g. 18.nov. Latviešu karavīru atdarinātais Brīvības piemineklis

**“Mēs ticam, mēs zinām –
nāks diena, kad mēs
stāvēsim atkal pie lielā
Brīvības pieminekļa mūsu
dzimtenes sirdī – sirmajā
Rīgā. Mēs stāvēsim ar
ziediem rokās. Mēs atkal
būsim brīvi brīvajā,
jaunajā Latvijā.”**

Tāda bija visu ticība!

Prezidenta A. Bērziņa komentāri par "16. marta" dienu

- "Latvijas leģionāri nav kara noziedznieki, kā to nosaka sabiedrotie tūlīt pēc Otrā pasaules kara. Pārdomāt, ka citādi tas ir ārpus saprāta robežām."
- "Šobrīd, dažu oponentu darbības ap leģionāru dienu ir absurds un dara tikai negodu mūsu valsti."

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

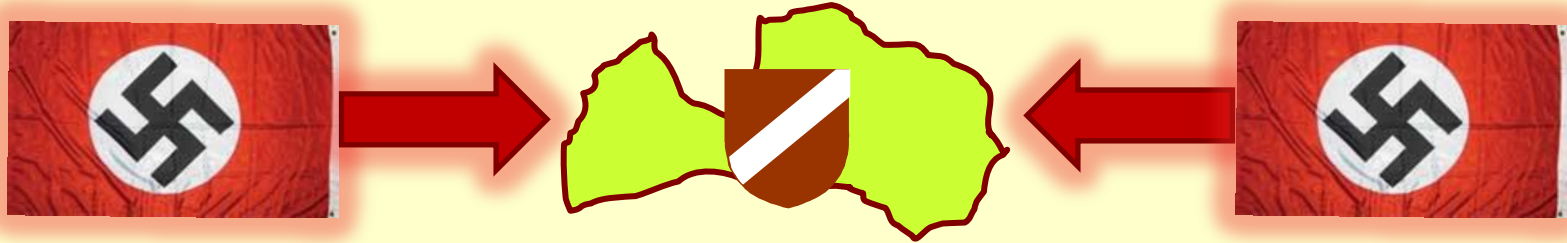
- **Secinājumi**

Atceroties vēsturiskos faktus (1939-1940)

- 1. Baltijas valstīm vajadzētu kopā veikt savu teritoriju aizsardzību.**
- 2. Valsts prezidenta K.U. Teiktais «Palieciet savās vietās, es palikšu savā». Mans subjektīvais viedoklis, nebija pareizs, jo nerasniedza mērķi dot iespēju izdzīvot Latvijas iedzīvotājiem (karavīriem). Tad nebūtu diskusijas par okupācijas faktu.**
- 3. Baltijas valstis ir NATO un ES. Tagad mēs ieviešam Vispārējo valsts aizsardzību (VVA) un skolās Valsts aizsardzības mācības (VAM).**
 - VVA atbalsta NATO kolektīvo viedo – gudro aizsardzību.**
 - Likumi un citi normatīvie akti tagad dod iedzīvotājiem iespēju, bez papildus komandas, aizstāvēt savu Tēvzemi**

History of Latvia World War II

Nazi Germany initial occupation

June-December, 1941

62 000 Latvian Jews killed by the
Germans (*Einsatzgruppe A*).

Ref: A. Ezergailis. Nazi/Soviet Disinformation. Riga, 2005. pg. 106.

World War II (1941-1945)

Stalingrad and Hague Protocols

“German need for manpower”

- ✓ Late in 1942: Germans formed Latvian police battalions and sent them to the Eastern Front war zones for combat duty; **none were volunteer battalions!**
- ✓ Hague Protocols completely ignored by the Germans.
- ✓ Winter of 1942-1943: Stalingrad!
Germans need more men!

World War II (1941 – 1945)

“Hitler’s order of 10 February 1943”

ADOLF HITLER

Führer-Hauptquartier, 10.2.1943

Ich befehle die Aufstellung einer
Lettischen **W**-Freiwilligen-Legion.

Größe und Art des Verbandes richten sich
nach der Zahl der zur Verfügung stehenden
lettischen Männer.

Note: This order has Hitler’s signature and Himmler’s (German SS Chief) initials.

A German war crime!

“I order the establishment of the Latvian **SS-Volunteer- Legion. The unit’s size and type depends on the number of Latvian men available.”**

World War II (1941 – 1945)

German occupied Latvia

“Formation of the Latvian Legion”

Zur Beachtung! — Ievēri!

Personalausweis mitbringen!
Nemt līdz personas apliecinību!

Diese Aufforderung sofort dem Arbeitgeber vorlegen und anhängenden Beschäftigungsnachweis ausfüllen lassen.
Šis uzaicinājums nekavējoties uzrādāms darba devējam, kam jāizpilda pievienotais nodarbošanās apliecinājums.

POSTKARTE

Einschreiben.
Ierakstīt!

1943. 26. FEBR

Herrn
Janim Berns

Tauglichkeitsprüfung teilgenommen
am: 26. FEB. 1943
Nēmis dalību derīguma pārbaudē

Zurückgestellt: *[Signature]*
Atbrīvots:

1943
26. FEB. 1943

Vidzemes ielā 216-18
Rīgā

Dār SS- und Polizeiführer
Lettland

Datum des Poststempels
Pasta zīmoga datums

Auf Grund der Verordnung über die Einführung der Arbeitspflicht vom 19. 12. 41 und den dazu erlassenen Änderungen und Durchführungsbestimmungen findet.
Pamatojoties uz 1941. g. 19. 12. rīkojumu par darba pienākuma ieviešanu un šī rīkojuma pārgrozījumiem un izpildnoteikumiem

am 26. 11. 43 un 8⁰⁰ Uhr in Carl Schirren Str. 47/45
kad pikst. kur

die Erfassung Ihres Geburtsjahrganges statt — Erfassungstab Nr. 1
notiks Jūsu dzimšanas gada gājuma reģistrācija — reģistrācijas komisija Nr. 1

Hierzu haben Sie sich in sauberem Zustande einzufinden. Nichtbefolgung dieser Aufforderung zieht schärfste Bestrafung nach sich. Der Arbeitgeber ist verpflichtet, den erforderlichen Urlaub unter Weiterzahlung des Lohnes zu gewähren und hat den anhängenden Beschäftigungsnachweis genau auszufüllen. Diese Aufforderung gilt als Berechtigungsnachweis für die Benutzung öffentlicher Verkehrsmittel.

Uz reģistrāciju Jums jāierodas tīri koptam. Nesekojošot šim uzaicinājumam, Jūs stingri sodīs. Darba devējam uzlikts par pienākumu piešķirt vajadzīgo atvaļinājumu, iekšānot kartējo algu, un tam pareizi jāizpilda pievienotais nodarbošanās apliecinājums. Šis uzaicinājums der kā tiesību apliecinājums lietot publiskus satiksmes līdzekļus.

Siegel
Zīmogs

Im Auftrage:
Uzdevums

[Signature]

Stückliste beachten! — Ievērot otro pusī!

Staatssdruckerei Riga, Hermann-Göring-Str. 47 43 2

1943
First step:
Registration through
the “Arbeitsamte” or
the Work Authority.

World War II (1941 – 1945)

German occupied Latvia

“Forming the Latvian Legion”

1943

Second step:

“Draft orders”-

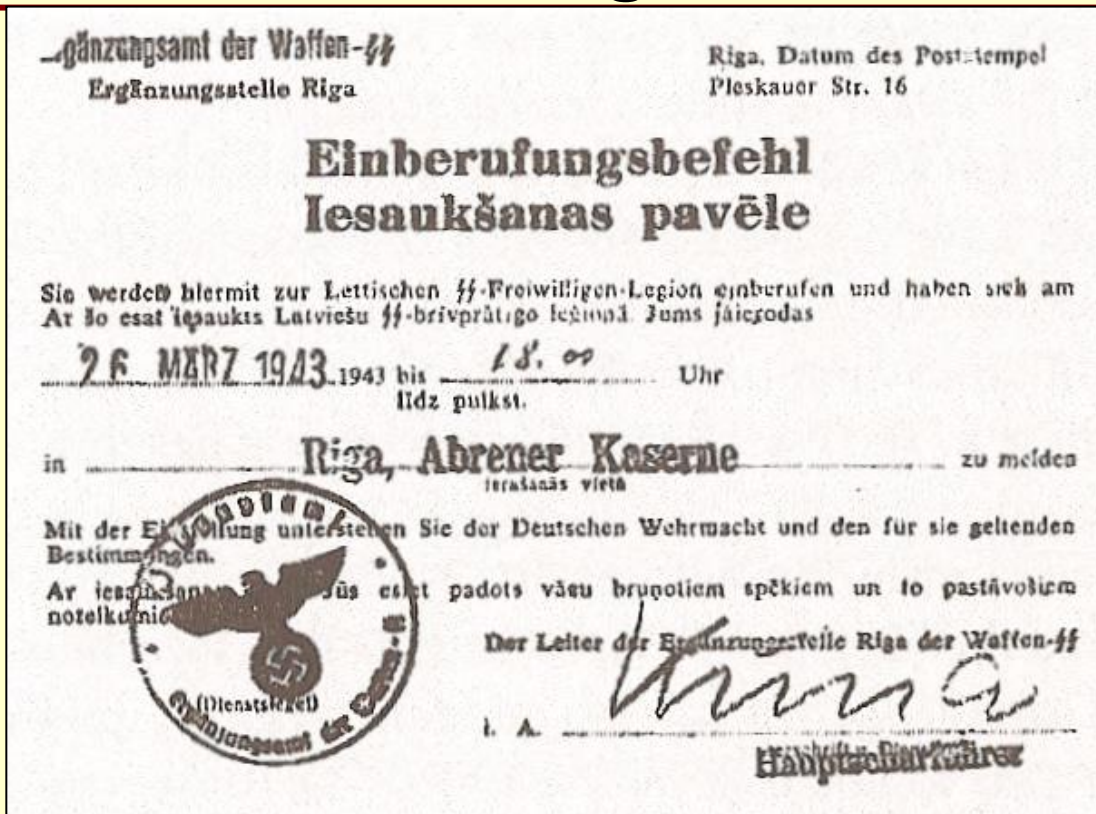
A forced

induction into

the Latvian

“Volunteer”

Legion.

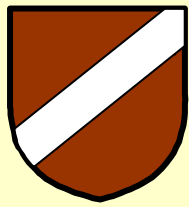

“With this, you are drafted into the Latvian Volunteer Legion. You have to report to..... At the moment of this order, you are subject to the authority of the German Armed Forces and their standing regulations.”

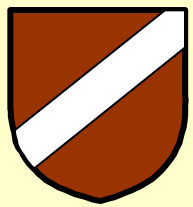
**164 967 Latvian young men illegally drafted!
Hague Convention violation (1943-1945)**

A German war crime! 80,000 killed.

World War II (1941 – 1945)

German occupied Latvia

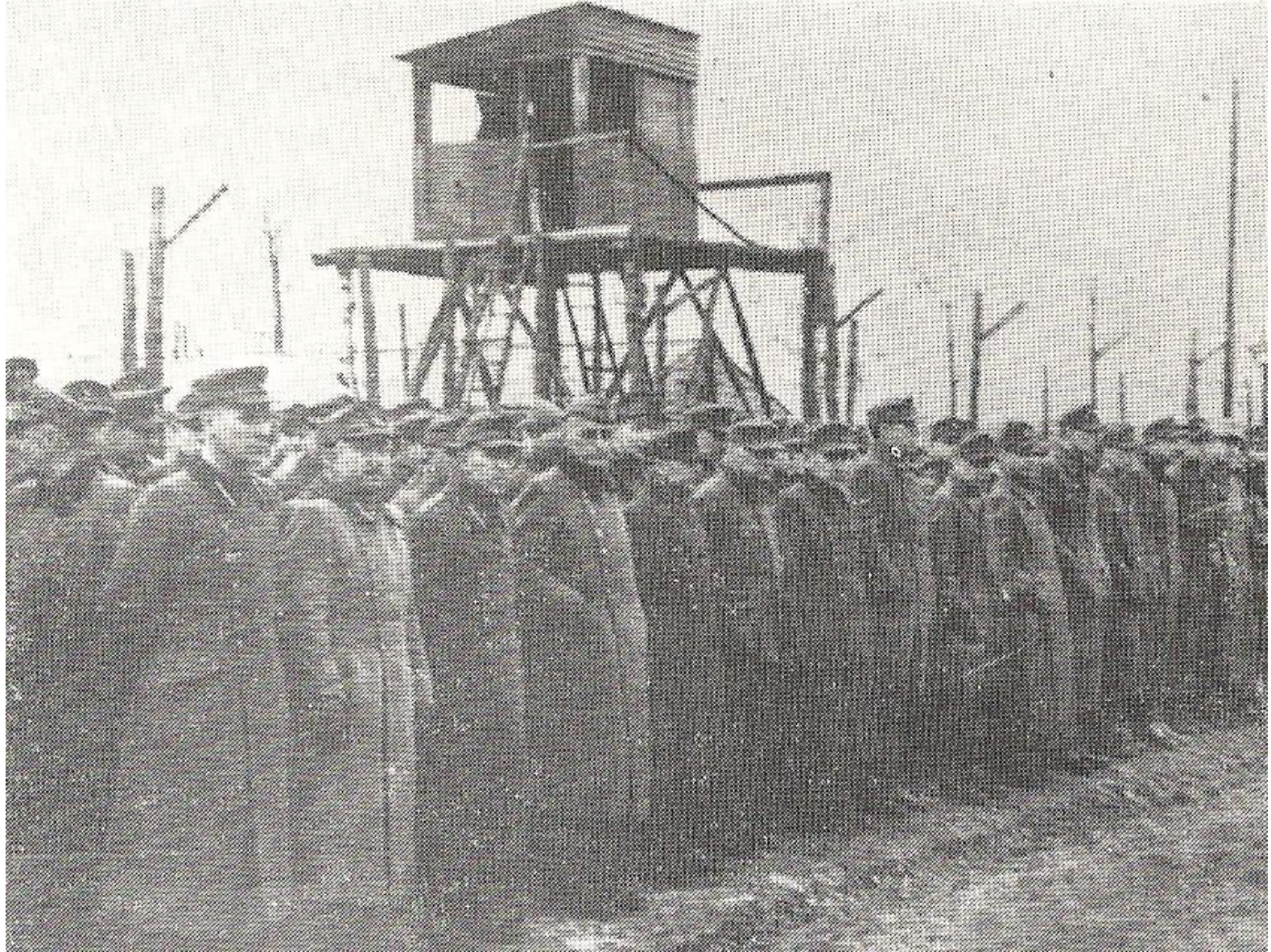
“Formation of the Latvian Legion”

A German war crime! 80,000 killed.

The first 1000 draftees for the Latvian Legion

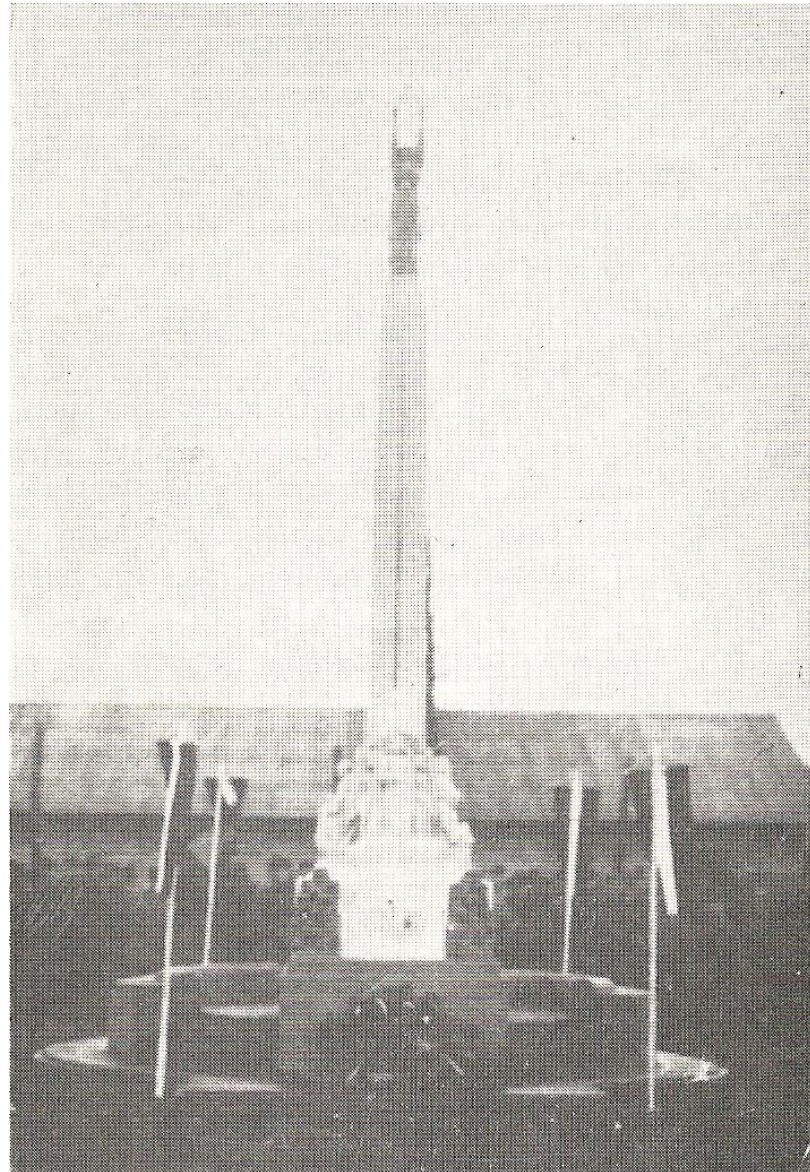
Latvian prisoner of war camp Zedelgem, Belgium (1945-1946)

**Zedelgem prisoner of war camp 1945.g. 18.nov.
Freedom Monument – built by Latvian soldiers.**

“We believe, we know – a day will come, when we will stand by the large Freedom Monument in the heart of our homeland – grey old Riga. We will stand with flowers in our hands. We will be free again in free Latvia, the new Latvia.”

That was the belief by all!

March 16, 1944 and May 9, 1945

- **What do these dates mean to Latvians?**
- **16th of March** - A day of remembrance for the Latvian soldiers killed during World War II: going to churches, laying of flowers at monuments/cemeteries.
- **9th of May** – A day of infamy which signifies the beginning of 45 years of subjugation, mass deportations/killings and Latvian enslavement.

History of Latvia

Soviet occupation (1944-1991)

Soviet-Russian occupation

The third Soviet-Russian occupation

245 000(+) Latvians killed or deported.

Ref: (1) Helmuth Weiss. "Die Baltischen Staaten." *Die Sowjetsierung Ost-Mittel-Europas*. A. Metzener Verlag, 1959. (2) Andrievs Namsons. "Die Nationale Zusammensetzung der Einwohner der Baltischen Staaten." *Acta Baltica*. I. Königstein, 1962. pg. 63-73. (3) Ādolfs Šilde. *The Profits of Slavery*. Stockholm, 1958. pg. 15. (4) David J. Dallin. *Forced Labor in Soviet Russia*. New Haven, 1947. pg. 264.

History of Latvia

Post-WWII occupation (1945-1991)

Latvia was turned into a huge

Soviet-Russian military base.

LATVIA-
1939 – 1998 USSR
MILITARY
BASE

Krievijas Federācijas jurisdikcijā esošo
Bruņoto spēku autotransporta līdzekļu
pārvietošanās

ATĻAUIJA

Nr. 14-491

Auto numurs 43-49 Or
Maršruts _____

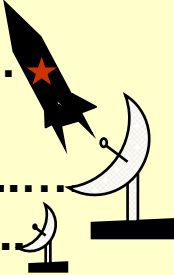

Darbības laiks 1993. gada 1. jūlijam

Ilgonis Upmalis Ēriks Tilgass Edmunds Stankevičs

LATVIJA
PADOMJU
MILITĀRISTU
VARĀ

1939-1999

- Air Force base.....
- Reserve airfields.....
- Navy base.....
- Continental missiles.....
- Medium range missiles.....
- Radar sites (long range).....
- Radar sites (middle range).....

- Anti-air missile units.....
- Tank units.....
- Motorized units.....
- Special military units.....
- Logistic bases.....
- Communication units.....
- Military medical units.....

“1939-1998: Latvia – USSR Military Base”

“COLONIZATION and
RUSSIFICATION!”

Thank you for your attention!

